

Sygn. akt III AUa 298/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 maja 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Iwona Szybka

Sędziowie: SSA Mirosław Godlewski

SSA Beata Michalska (spr.)

Protokolant: st. sekr. sąd. Joanna Sztuka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 maja 2015 r. w Ł.

sprawy **M. O.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.**

o emeryturę

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku

z dnia 23 grudnia 2013 r. sygn. akt VI U 1332/12

1. **oddala apelację;**

2. **przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Płocku radcy prawnemu M. K. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem 60/100) złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w drugiej instancji.**

Sygn. akt III AUa 298/14

UZASADNIENIE

W dniu 2 października 2012r. ubezpieczony M. O. odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. z 21 września 2012 r., odmawiającej przyznania mu prawa do emerytury z uwagi na brak wymaganego stażu 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Kolejną decyzją z 10 października 2012r., która została objęta odwołaniem, organ rentowy ponownie odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury z uwagi na nieudowodnienie 25 – letniego ogólnego stażu pracy. Odwołujący się wskazał, że ma wymagany staż ubezpieczeniowy wymagany do nabycia prawa do emerytury. Wniósł o zaliczenie do stażu pracy nieuwzględnionych okresów zatrudnienia na podstawie poświadczonych za zgodność z oryginałem kserokopii świadectw pracy nadesłanych przez Powiatowy Urząd Pracy w G..

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie w całości z przyczyn tożsamyh z tymi, które wskazano w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Płocku wyrokiem z 23 grudnia 2013r. , w sprawie VI U 1332/12, zmienił zaskarżone decyzje i przyznał M. O. prawo do emerytury od 1 czerwca 2012r.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło po następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

W dniu 18.06.2012 r. M. O., ur. (...), wniósł o emeryturę w wieku powszechnym. ZUS ostatecznie uznał za udowodniony staż ubezpieczeniowy w łącznym wymiarze 17 lat, 2 m-ce, 6 dni okresów składkowych i nieskładkowych, zaliczając do stażu ubezpieczeniowego wnioskodawcy następujące okresy zatrudnienia: od 11.05.1970r. do 03.10.1970r. - (...) S.A. od 06.09.1975r. do 25.04.1976r. - (...) S.A., od 17.09.1976r. do 09.07.1977r. - (...) Chemobudowa Ł. , od 29.05.1981r. do 01.09.1982r. - (...) S.A. K., od 30.09.1983r. do 12.05.1984r. - B. I. P., od 07.10.1984r. do 15.03.1988r. - (...) G., od 27.04.1988r. do 23.09.1988r. - (...), - od 11.07.1990r. do 31.08.1990 r. - (...) Sp. z o.o. C., zasiłek dla bezrobotnych: od 16.05.1991r. do 30.11.1992r., od 13.07.1993r. do 12.07.1994r., od 03.02.1995r. do 02.02.1996r., od 03.09.1996r. do 02.09.1997r., od 26.01.2000r. do 06.09.2000r. oraz zasiłek przedemerytalny od 07.09.2000r. do 26.04.2012r.

Jak ustalił Sąd Okręgowy, w okresie od 14.05.1965 r. do 27.07.1965 r. (tj. 2 miesiące i 13 dni) wnioskodawca był zatrudniony w Kopalni (...) w Z. na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku ładowacza pod ziemią. Od 07.03.1979 r. do 19.05.1979 r. (tj. 2 miesiące i 12 dni) pracował w Zakładzie (...) S.A. w Ł. jako spawacz elektryczny. W okresie od 12.12.1979 r. do 18.12.1980 r. (tj. 1 rok i 6 dni) M. O. pozostawał w stosunku pracy z (...) S.A. w G. pracując na stanowisku spawacza. Od 02.09.1982 r. do 31.08.1983 r. (tj. 11 miesięcy i 29 dni) był zatrudniony w (...) Spółdzielni Pracy w charakterze spawacza. W okresie od 20.05.1984 r. do 05.07.1985 r. (tj. 1 rok, 1 miesiąc i 15 dni) oraz od 23.09.1985 r. do 15.01.1986 r. (tj. 3 miesiące i 23 dni) ubezpieczony pracował w Przedsiębiorstwie (...) w charakterze ślusarza. Od 15.02.1986 r. do 25.05.1987 r. (tj. 1 rok, 3 miesiące i 10 dni) pracował w (...) sp. z o.o. w Zakładzie Usług Budowlanych jako pełnomocnik ds. usługowo – produkcyjnych. W okresie od 24.08.1987 r. do 02.10.1987 r. (tj. 1 miesiąc i 8 dni) był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Budownictwa Rolniczego w G. jako spawacz – montażysta. Od 04.10.1988 r. do 10.11. 1988r. (tj. 1 miesiąc i 6 dni) odwołujący się był zatrudniony w Cukrowni (...) w R. na stanowisku pracownika umysłowego. W okresie od 24.01.1989 r. do 29.03.1989 r. (tj. 2 miesiące i 5 dni) pracował w Przedsiębiorstwie (...) w L. jako elektromonter. Od 02.05.1989 r. do 08.09.1989 r. (tj. 4 miesiące i 6 dni) pracował w (...) W. jako monter urządzeń i instalacji chłodniczych. Od 02.11.1989 r. do 08.05.1991 r. (tj. 1 rok, 6 miesięcy i 6 dni) M. O. pracował w (...) Zakład (...) w C. jako spawacz gazowy. Od 05.01.1993 r. do 09.07.1993 r. (tj. 6 miesięcy i 4 dni) oraz od 01.09.1998 r. do 31.12.1998 r. (tj. 4 miesiące) był zatrudniony w Spółdzielni Kółek Rolniczych w S. jako spawacz elektryk. W okresie od 15.02.1996 r. do 16.08.1996 r. (tj. 6 miesięcy i 1 dzień) oraz od 08.02.1999 r. do 31.12.1999 r. (tj. 10 miesięcy i 23 dni) odwołujący się był zatrudniony w Szkole Podstawowej w S. w pełnym wymiarze czasu pracy jako palacz C.O. oraz konserwator przy pracach remontowych

Brakujący staż ubezpieczeniowy Sąd Okręgowy uzupełnił na podstawie kserokopii świadectw pracy nadesłanych przez Powiatowy Urząd Pracy w G.. Jak wynika z informacji pracownika urzędu , kopie zostały sporządzone na podstawie oryginałów tych dokumentów, co potwierdza zapis „zgodne z oryginałem” opatrzony parafą pracownika. Sąd pierwszej instancji za podstawę rozstrzygnięcia przyjął świadectwa pracy poświadczające zatrudnienie wnioskodawcy w okresach nienakładających się na siebie wzajemnie. Podstawę ustaleń dla trzech okresów zatrudnienia, tj. w Kopalni (...) w Z., w (...) S.A. w G. oraz w Zakładzie (...) S.A. w Ł., stanowiły świadectwa pracy załączone przez pełnomocnika odwołującego się potwierdzone przez niego za zgodność z oryginałem i datowane na 2012 i 2013 r., co oznacza, że zostały wystawione przez zakłady pracy bądź ich następców prawnych obecnie i istnieje możliwość ich weryfikacji, o co organ rentowy nie wnosił. Sąd Okręgowy nie badał faktycznego okresu pracy wnioskodawcy w (...) w P., z uwagi na przedłożenie przez odwołującego się za ten okres świadectw pracy różnej treści, treść pisma pracodawcy z 07.01.2013 r. (k: 28 akt sprawy) zaprzeczającemu zatrudnieniu odwołującego się w (...) w P., faktyczną pracę w tym okresie w innych zakładach pracy, które wystawiły poświadczające je świadectwa pracy, jak również dlatego, że pozostałe okresy zatrudnienia pozwoliły na uzupełnienie brakującego stażu ubezpieczeniowego do wymaganych 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. W związku z tym Sąd pominął dowód z zeznań świadka K. Z. (k: 80 akt sprawy), który zeznawał na okoliczność zatrudnienia odwołującego się w (...) w P. oraz wypożyczania pracowników spółdzielni innym zakładom, jak również zeznania samego odwołującego się w charakterze strony w tym zakresie. Zeznania wskazanego świadka okazały się nieprzydatne także dla potwierdzenia zatrudnienia odwołującego się w

(...) w M. (od 01.07.1961r. do 30.11.1964r.). Jak wynika z załączonych do akt sprawy akt rentowych K. Z. okres jego zatrudnienia w tej spółdzielni od 01.07.1960 r. do 29.10.1962 r. nie został udokumentowany świadectwem pracy, lecz jedynie zeznaniami świadków. Jak wynika z raportu ustalania uprawnień (k: 44 tychże akt rentowych świadka) okres ten nie został również uwzględniony do prawa do emerytury. Z kolei świadek M. Z., którego akta rentowe również załączono do akt niniejszej sprawy, wprawdzie ma udokumentowany okres pracy w (...) w M. od 15.04.1960 r. do 10.10.1967 r. wpisami w legitymacji ubezpieczeniowej (k: 31 akt rentowych tegoż świadka str. 46 – 47 legit. ubez.), to jednakże z uwagi na jego śmierć, nie jest możliwe jego przesłuchanie celem potwierdzenia zatrudnienia odwołującego się w tym okresie.

W uzasadnieniu stanu prawnego wskazano art. 27 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w brzmieniu obowiązującym do 31.12.2012 r., tj. wg stanu prawnego obowiązującego w dacie wydawania obu spornych decyzji, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r. przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki: osiągnęli wiek emerytalny wynoszący co najmniej 65 lat dla mężczyzn; mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn .

Ostatecznie ZUS uznał za udowodniony staż ubezpieczeniowy odwołującego się w wymiarze 17 lat, 2 miesiące i 29 dni. W ocenie Sądu pierwszej instancji odwołujący udowodnił dodatkowo staż ubezpieczeniowy w łącznym wymiarze 9 lat, 6 miesięcy i 24 dni z tytułu zatrudnienia : w Kopalni (...) w Z. od 14.05.1965 r. do 27.07.1965 r. (tj. 2 miesiące i 13 dni); w Zakładzie (...) S.A. w Ł. od 07.03.1979 r. do 19.05.1979 r. (tj. 2 miesiące i 12 dni); w (...) S.A. w G. w okresie od 12.12.1979 r. do 18.12.1980 r. (tj. 1 rok i 6 dni); w (...) Spółdzielni Pracy od 02.09.1982 r. do 31.08.1983 r. (tj. 11 miesięcy i 29 dni); w Przedsiębiorstwie (...), w okresie od 20.05.1984 r. do 05.07.1985 r. (tj. 1 rok, 1 miesiąc i 15 dni) oraz od 23.09.1985 r. do 15.01.1986r. (tj. 3 miesiące i 23 dni); w (...) sp. z o.o w Zakładzie Usług Budowlanych od 15.02.1986 r. do 25.05.1987 r. (tj. 1 rok, 3 miesiące i 10 dni); w Przedsiębiorstwie Budownictwa Rolniczego w G. w okresie od 24.08.1987 r. do 02.10.1987 r. (tj. 1 miesiąc i 8 dni); w Cukrowni (...) w R. od 04.10.1988 r. do 10.11.1988 r. (tj. 1 miesiąc i 6 dni); w Przedsiębiorstwie (...) w L. od 24.01.1989 r. do 29.03.1989 r. (tj. 2 miesiące i 5 dni); w (...) W. od 02.05.1989 r. do 08.09.1989 r. (tj. 4 miesiące i 6 dni); w (...) Zakład (...) w C. od 02.11.1989 r. do 08.05.1991 r. (tj. 1 rok, 6 miesięcy i 6 dni); w Spółdzielni Kółek Rolniczych w S. od 05.01.1993 r. do 09.07.1993 r. (tj. 6 miesięcy i 4 dni) oraz od 01.09.1998 r. do 31.12.1998 r. (tj. 4 miesiące); w Szkole Podstawowej w S. od 15.02.1996 r. do 16.08.1996 r. (tj. 6 miesięcy i 1 dzień) oraz od 08.02.1999 r. do 31.12.1999 r. (tj. 10 miesięcy i 23 dni). Razem ze stażem ubezpieczeniowym uznanym przez ZUS, odwołujący legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym wynoszącym 26 lat, 9 miesięcy. Z tych względów Sąd, na podstawie art. 477¹⁴§ 2 k.p.c. zmienił obie zaskarżone decyzje w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy prawo do dochodzonego świadczenia od dnia 01.06.2012 r., tj. od pierwszego dnia miesiąca złożenia wniosku. Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach zastępstwa prawnego stanowił art. 98 k.p.c.

W apelacji organ rentowy zaskarżył ten wyrok w całości, zarzucając:

- błędne ustalenie okresów składkowych spowodowane dwukrotnym zaliczeniem stażu pracy tego samego okresu, błędne zsumowanie okresów składkowych zaliczonych przez ZUS i Sąd, co miało wpływ na ustalenie okresów nieskładkowych i mogło mieć wpływ na prawo do emerytury,

- naruszenie przepisów art. 116 ust. 5 i art. 117 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS poprzez uznanie dodatkowo za udowodnione 9 lat, 6 m-cy i 24 dni okresów składkowych, pomimo niezłożenia przez odwołującego oryginałów świadectw pracy a jedynie kopii i kopii sporządzonych z kopii oraz istnienia innych dowodów w aktach sprawy na podstawie, których można mieć uzasadnione wątpliwości co do autentyczności złożonych świadectw pracy, co może mieć wpływ na prawo do emerytury.

W uzasadnieniu apelacji skarżący podniósł, że na podstawie kopii świadectw pracy Sąd Okręgowy uznał za udowodnione m.in. następujące okresy składkowe: 20.05.1984r. - 05.07.1985r. i 23.09.1985r. - 15.01.1986r. - PZ (...), 15.02.1986r. - 25.05.1987r. - (...) sp. z o.o. W., 24.08.1987r. - 02.10.1987r. - Przedsiębiorstwo Budownictwa Rolniczego w G., które pokrywają się z zaliczonym przez ZUS okresem 07.10.1984r. – 23.09.1988r. w (...) G., co oznacza, że okresy te są zaliczone podwójnie. Ponadto, istnieje uzasadnione podejrzenie, że świadectwo pracy z (...)

G. złożone przez odwołującego do ZUS jest przerobione, gdyż w kserokopii świadectwa pracy z (...) G. przesłanego przez (...) G. wynika, że data rozpoczęcia i zakończenia pracy jest inna niż uznana przez ZUS. Nadto, część okresu od 2.11.1989r. do 08.05.1991r. (...) w C. uznanego przez Sąd pokrywa się z okresem 11.07.1990r. – 31.08.1990r. (...) Sp. z o.o. w C. uznanego przez organ rentowy, czyli okres ten również jest zaliczony podwójnie. Sąd Okręgowy do okresu uznanego przez ZUS - 17 lat, 2 m-ce i 6 dni dodał okres, który uznał za udowodniony w postępowaniu sądowym - 9 lat, 6 m-cy i 24 dni, co uczyniło ubezpieczeniowy 26 lat i 9 m-cy. Zdaniem apelującego wyliczenie to jest błędne, albowiem Sąd winien był zsumować osobno okresy składkowe 12 lat, 10 m-cy i 19 dni (ZUS) + 9 lat, 6 m-cy, 24 dni (Sąd) = 22 lata, 5 m-cy i 13 dni i uzupełnić okresami nieskładkowymi w ilości 1/3 czyli 7 lat, 5 m-cy i 24 dni, co czyni staż ubezpieczeniowy w wysokości 29 lat, 11 m-cy i 7 dni. Staż ten byłby w podanej przez odwołującą wysokości gdyby nie podwójne zaliczenie tego samego okresu jednakże technika zastosowana do wyliczenia okresu ubezpieczeniowego przez Sąd jest błędna.

Niezależnie od powyższych błędów zaskarżony wyrok wydany został z naruszeniem przepisów art. 116 ust. 5 i art. 117 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, albowiem odwołujący nie złożył dowodów uzasadniających prawo do emerytury przez wydaniem decyzji. W toku postępowania sądowego złożył kopie świadectw pracy, a Sąd orzekający rozpatrując okresy pracy, które nie były przedmiotem postępowania administracyjnego uznał za dowód w sprawie „kopie z kopii” świadectw pracy i na tej podstawie uznał za udowodniony okres pracy 9 lat, 6 m-cy, 24 dni, pomimo tego, że zgodnie z art. 117 ust. 1 ustawy okresy składkowe mogą być uwzględnione, jeżeli zostały udowodnione dokumentami (zaświadczeniami) lub wpisami w legitymacji ubezpieczeniowej bądź uznane orzeczeniem sądu. W niniejszej sprawie odwołujący, składając wniosek o przyznanie prawa do emerytury, złożył kwestionariusz przebiegu zatrudnienia, w którym wskazał zatrudnienie od 14 roku życia w (...) M., (...) P., (...) w K., Szkoła Podstawowa w S., (...) G., (...) w K. i (...) C. a od 1991r. - PUP. ZUS w postępowaniu administracyjnym nie zaliczył odwołującemu okresów pracy w (...) M., (...) P., Szkoła Podstawowa w S. i (...) w C., ponieważ dowody w sprawie budziły wątpliwości co do ich autentyczności. Odwołujący w toku postępowania złożył kolejne świadectwa pracy, które zostały rozpatrzone przez ZUS, co pozwoliło na ustalenie okresów składkowych w wysokości 12 lat, 10 m-cy 19 dni. Odwołujący dwukrotnie złożył świadectwo pracy z (...) P.. Świadectwa te różniły się znacznie. W toku postępowania sądowego okresy pracy nie uznane przez ZUS nie były przedmiotem postępowania dowodowego, natomiast Sąd na podstawie kserokopii świadectwa pracy poświadczonych za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika procesowego (3 świadectwa pracy) oraz na podstawie „kopii z kopii” świadectw pracy (10 świadectw pracy) uznał za udowodniony okres pracy 9 lat, 6 m-cy i 24 dni. Sąd poza zgromadzeniem kopii świadectw pracy nie przeprowadził innego postępowania dowodowego, poza zobowiązaniem (...) Oddział w P., by na podstawie kserokopii świadectw pracy zajął stanowisko w sprawie a w szczególności by podał wykaz okresów składkowych i nieskładkowych zaliczonych odwołującemu M. O.. ZUS wykonując zobowiązanie poinformował Sąd, że okresy składkowe nie uległy zmianie ponieważ przesłane kopie świadectw pracy budzą wątpliwości co do autentyczności zawierają poprawki oraz są sprzeczne z wcześniej złożonymi dokumentami. ZUS zobowiązał się do oceny dowodów po przedłożeniu oryginałów. Zastrzeżenia ZUS są uzasadnione, ponieważ kopie przesłane przez PUP są nieczytelne (kopia świadectwa z E. Z., Agrotechnik W., (...)), złożona została trzecia wersja świadectwa pracy z (...) P., druga wersja świadectwa pracy z (...) G., złożone zostały kopie świadectw pracy na okres, w którym odwołujący pracował w (...) G., złożone zostały kopie świadectw pracy na okresy, których odwołujący nie podał w kwestionariuszu przebiegu zatrudnienia i nie były przedmiotem postępowania administracyjnego, a przede wszystkim były to kopie, które zgodnie z art. 117 ust. 1 ustawy emerytalnej nie mogą być dowodem w postępowaniu o przyznanie prawa do emerytury.

Wskazując na powyższe podstawy apelacji, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie o jego uchylenie i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja organu rentowego nie była zasadna, aczkolwiek nie wszystkie zarzuty były bezzasadne, nie miały natomiast wpływu na ocenę prawidłowości rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji.

Zgodnie z art. 27 ust.1, 3 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.jedn. Dz.U. z 2013r., poz.1440 ze zm.), ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r. przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki: mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzny i co najmniej 65 lat, dla mężczyzn urodzonych do dnia 31 grudnia 1947 r. Spór w sprawie sprowadzał się do tego ,czy wnioskodawca udowodnił wymagany staż pracy w wymiarze co najmniej 25 lat. Pozostałe przesłanki do nabycia emerytury nie były kwestionowane.

Nietrafny okazał się zarzut naruszenia art.116 ust.5 i art.117 ust.1 u.e.r.f.u.s. Zgodnie z art.116 ust. 5 cyt. ustawy, do wniosku w sprawie przyznania świadczeń powinny być dołączone dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokości, określone w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Natomiast w myśl art. 117 ust. 1, okresy składkowe, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2-9 i ust. 2 pkt 1 lit. b-d, pkt 2 lit. d i pkt 4-17, okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7, oraz okresy, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1, mogą być uwzględnione, jeżeli zostały udowodnione dokumentami (zaświadczeniami) lub wpisami w legitymacji ubezpieczeniowej bądź uznane orzeczeniem sądu, z uwzględnieniem ust. 3 i 4. W pierwszej kolejności należy zauważyć, że art.116 odnosi się do postępowania dowodowego przed organem rentowym. Nadto cyt. art.117 ust.1 dotyczący szczególnych wymagań dowodowych, od których uzależnione jest uwzględnienie wymienionych w tym przepisie okresów składkowych i nieskładkowych (w sprawie chodzi o okres z art.6 ust.1 pkt 2 u.e.r.f.u.s.) , uwzględnia też zaliczenie okresów „uznanych orzeczeniem sądu”. Przy czym to „uznanie” z reguły następuje w trybie rozpoznawania odwołania od decyzji organu rentowego . Nie jest bowiem dopuszczalne w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych wydanie wyroku ustalającego spełnienie przez ubezpieczonego niektórych warunków do nabycia prawa do świadczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z 9 marca 2010r., I UK 267/09, MoPr 2010, Nr 7 , str.382 i z 9 lutego 2010r., I UK 262/09, L.). Przy czym w postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia co do środków dowodowych określone w treści rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe , Dz.U. z 2011r., Nr 237, poz.1412 (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z 25 lipca 1997r., II UKN 186/97 , z 4 lipca 2007 r., I UK 36/07 - LEX nr. (...)). Niewątpliwie natomiast przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe nie może naruszać reguł dowodzenia przewidzianych w Kodeksie postępowania cywilnego.

Zasadniczy spór w zakresie oceny zgromadzonych przez Sąd pierwszej instancji dowodów z dokumentów sprowadza się do rozstrzygnięcia, czy można dokonać ustaleń faktycznych w oparciu o dowody z dokumentów prywatnych (głównie świadectwa pracy) w postaci ich kserokopii. W kwestii tej kilkakrotnie wypowiedział się Sąd Najwyższy, stwierdzając, że warunkiem uznania kserokopii za dokument jest umieszczenie na niej zaopatrzonego podpisem poświadczającego jej zgodności z oryginałem dokumentu (uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z 27 lutego 1997 r., III CKU 7/97, LEX nr 50764, z 3 kwietnia 2009 r., II CSK 459/08, LEX nr 607254; z 29 kwietnia 2009 r., II CSK 557/08, LEX nr 584200). Dla uznania kserokopii za dokument, świadczący o istnieniu oryginału o odwzorowanej w niej treści, niezbędne jest oświadczenie o istnieniu dokumentu o treści i formie odwzorowanej kserokopią. Takim oświadczeniem będzie umieszczone na kserokopii i zaopatrzone podpisem poświadczającego zgodności kserokopii z oryginałem. Dopiero wtedy można uznać kserokopię za dokument świadczący o istnieniu oryginału o treści i formie w niej odwzorowanej (por. uchwała SN z dnia 29 marca 1994 r. III CZP 37/94, OSNC 1994 nr 11, poz. 206).

W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy prawidłowo uwzględnił wnioskodawcy dodatkowe okresy składkowe na podstawie kopii świadectw pracy nadesłanych przez Powiatowy Urząd Pracy w G.. Jak wynika z pisma PUP z 18 lipca 2013r. (na k.106 akt sprawy), przesłane przez urząd kserokopie zostały wykonane na podstawie oryginałów świadectw pracy , które bezrobotny miał obowiązek przedstawić urzędowi do wglądu. Nadto każda kserokopia świadectwa pracy nadesłana przez PUP w G. posiada adnotację poświadczającą za zgodność z oryginałem z podpisem pracownika urzędu. Adnotacja ta „ o zgodności kopii z oryginałem” uwiarygadnia istnienie oryginału o treści i formie w niej odwzorowanej. W rezultacie Sąd Okręgowy prawidłowo, nie przekraczając granic swobodnej oceny dowodów, przyjął za udowodnione dodatkowe okresy pracy na podstawie świadectw pracy nadesłanych przez Powiatowy Urząd Pracy w G. . Również trzy świadectwa pracy poświadczane przez profesjonalnego pełnomocnika spełniają cechy dokumentu prywatnego, w oparciu o który istniała podstawa do uwzględnienia do stażu pracy wskazanych tam okresów

zatrudnienia. Dokumenty te nie noszą cech uszkodzeń. Nie stwierdza się też innych okoliczności ograniczających ich moc dowodową .

Zasadny był natomiast zarzut organu rentowego co do błędnego zaliczenia przez Sąd Okręgowy pojedynczych okresów , w wyniku czego doszło do podwójnego zaliczenia tych samych okresów składkowych, które już wcześniej uwzględnił w zaskarżonych decyzjach ZUS. Zarzut ten , jak wyżej wskazano, nie miał jednak ostatecznie wpływu na treść rozstrzygnięcia.

Organ rentowy zaliczył wnioskodawcy do stażu pracy następujące okresy składkowe:

1. od 11.05.1970r. do 03.10.1970r. - (...) S.A. (4 m-ce, 24 dni) ;
2. od 06.09.1975r. do 25.04.1976r. - (...) S.A. (7 m-cy, 20 dni);
3. od 17.09.1976r. do 09.07.1977r. - (...) Chemobudowa Ł. (9 m-cy, 23 dni);
4. od 29.05.1981r. do 01.09.1982r. – E.. - (...) SA K. (1 rok, 3 m-ce, 4 dni);
5. od 30.09.1983r. do 12.05.1984r. - B. I. P. (7 m-cy, 13 dni)
6. od 07.10.1984r. do 15.03.1988r. - (...) G. (3 lata, 5 m-cy, 10 dni);
7. od 27.04.1988r. do 23.09.1988r. - (...) (4 m-ce, 27 dni),
8. od 11.07.1990r. do 31.08.1990 r. - (...) Sp. z o.o. C. (1 m-c, 21 dni)
9. okresy pobierania zasiłku dla bezrobotnych: od 16.05.1991r. do 30.11.1992r., od 13.07.1993r. do 12.07.1994r., od 03.02.1995r. do 02.02.1996r., od 03.09.1996r. do 02.09.1997r., od 26.01.2000r. do 06.09.2000r.

Jako okres nieskładkowy, wzięto pod uwagę okres pobierania zasiłku przedemerytalnego od 07.09.2000r. do 26.04.2012r. (11 lat, 7 m-cy, 20 dni) . W rezultacie wg ZUS niespornym okresem składkowym jest 12 lat, 10 miesięcy i 19 dni i do tego okresu należy odnieść ustalenia Sądu pierwszej instancji , ponieważ jak słusznie podniósł apelujący, niesporny ww. okres nieskładkowy można uwzględnić w 1/3 ustalonych wcześniej okresów składkowych.

Aby prawidłowo ustalić staż pracy (mając na względzie zarzut podwójnego zaliczenia okresów składkowych), należy poprawnie określić uwzględniony przez organ rentowy okres zatrudnienia wnioskodawcy w Państwowym Ośrodku (...) w G. w oparciu o poświadczoną za zgodność kserokopię świadectwa pracy (na k. 65 akt sprawy), ponieważ w odróżnieniu od dokumentu uwzględnionego przez ZUS (na k.12 akt emerytalnych ZUS) nie nosi on cech przerabiania. Z tego dokumentu wynika niespornie, że wnioskodawca pracował w (...) w G. na stanowisku ślusarza – spawacza na podstawie umowy na czas określony od 7 października 1987r. (a nie - od 7 października 1984r.) do 15 marca 1988r. Powyższą okoliczność potwierdza też wcześniejszy okres składkowy, wynikający ze świadectwa pracy uwzględnionego przez Sąd Okręgowy – od 24 sierpnia do 2 października 1987r. wnioskodawca pracował w Przedsiębiorstwie Budownictwa Rolniczego w G. (świadectwo pracy na k.64 akt sprawy) . Z tych dokumentów wynika ,że do 2 października 1987r. wnioskodawca pracował w (...) w G., a od 7 października 1987r. podjął kolejną pracę w (...) w G.. W konsekwencji należało uwzględnić z tytułu zatrudnienia w (...) w G. okres składkowy tylko w wymiarze 5 miesięcy i 10 dni. Słusznie też organ rentowy wskazał, że podwójnie zaliczono okres zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. C. od 11.07.1990r. do 31.08.1990 r. (1 m-c, 21 dni). W rezultacie tych ustaleń , aby uniknąć podwójnego zaliczenia poszczególnych okresów składkowych , z okresów uwzględnionych przez organ rentowy należało uwzględnić okresy składkowe w wymiarze 9 lat, 8 miesięcy i 28 dni (12 lat, 10 miesięcy i 19 dni – 3 lata, 1 miesiąc i 21 dni) . Taki okres składkowy, jako niesporny można wziąć pod uwagę przy dokonywaniu dalszych ustaleń z uwzględnieniem okresów zaliczonych przez Sąd Okręgowy. Dla porządku należy wskazać ,że Sąd Okręgowy uznał za udowodnione nadto następujące okresy na podstawie świadectw pracy poświadczonych za zgodność z oryginałem przez profesjonalnego pełnomocnika:

1. w Kopalni (...) w Z. od 14.05 do 27.07.1965 r. (tj. 2 miesiące i 13 dni);
  2. w Zakładzie (...) S.A. w Ł. od 07.03 do 19.05. 1979r. (tj. 2 miesiące i 12 dni);
  3. w (...) S.A. w G. w okresie od 12.12.1979 r. do 18.12.1980 r. (tj. 1 rok i 6 dni);
- oraz na podstawie kopii świadectw pracy poświadczonych za zgodność z oryginałem przez pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w G.:
4. w (...) Spółdzielni Pracy od 02.09.1982 r. do 31.08.1983 r. (tj. 11 miesięcy i 29 dni);
  5. w Przedsiębiorstwie (...), w okresie od 20.05.1984 r. do 05.07.1985 r. (tj. 1 rok, 1 miesiąc i 15 dni) oraz od 23.09.1985 r. do 15.01.1986r. (tj. 3 miesiące i 23 dni);
  6. w (...) sp. z o.o w Zakładzie Usług Budowlanych od 15.02.1986 r. do 25.05.1987 r. (tj. 1 rok, 3 miesiące i 10 dni);
  7. w Przedsiębiorstwie Budownictwa Rolniczego w G. w okresie od 24.08.1987 r. do 02.10.1987 r. (tj. 1 miesiąc i 8 dni);
  8. w Cukrowni (...) w R. od 04.10.1988 r. do 10.11.1988 r. (tj.1 miesiąc i 6 dni);
  9. w Przedsiębiorstwie (...) w L. od 24.01 do 29.03.1989 r. (tj. 2 miesiące i 5 dni);
  10. w (...) W. od 02.05 do 08.09.1989 r. (tj. 4 miesiące i 6 dni);
  11. w (...) Zakład (...) w C. od 02.11.1989 r. do 08.05.1991 r. (tj. 1 rok, 6 miesięcy i 6 dni);
  12. w Spółdzielni Kółek Rolniczych w S. od 05.01 do 09.07.1993 r. (tj. 6 miesięcy i 4 dni) oraz od 01.09 do 31.12.1998 r. (tj. 4 miesiące);
  13. w Szkole Podstawowej w S. od 15.02 do 16.08.1996 r. (tj. 6 miesięcy i 1 dzień) oraz od 08.02 do 31.12.1999 r. (tj. 10 miesięcy i 23 dni).

Na uwagę zasługuje okoliczność ,że okresy z pkt 12 i 13 występują między okresami zarejestrowania w PUP i otrzymywania zasiłku dla bezrobotnych, co dodatkowo potwierdza ich prawdziwość. Ponieważ nie jest możliwym , aby ubezpieczony w kolejnych latach otrzymywał świadczenia z tytułu pozostawania bez pracy bez wykazania świadczenia pracy pomiędzy tymi okresami. Zgodnie bowiem z treścią art.20 ust.1 pkt 2 ustawy z 16 października 1991r. o zatrudnieniu i bezrobociu (Dz.U. z 1991r, Nr, 106,poz.457) oraz art.23 ust. 1, pkt 2 (w pierwotnym brzmieniu) ustawy z 14 grudnia 1994r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (t.jedn.: Dz.U. z 2003r., Nr 58, poz.514) prawo do zasiłku dla bezrobotnych co do zasady przysługiwało osobie, która w okresie 12 miesięcy poprzedzających dzień zarejestrowania przez okres co najmniej 180 dni pozostawała w stosunku pracy lub podlegała ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu.

Jak wynika z niespornych ustaleń Sądu Okręgowego, których apelujący nie kwestionuje , zasadnie nie uwzględniono okresu pracy w (...) w P. od 16 sierpnia 1965r. do 15 lutego 1981r. , ponieważ okres ten pokrywa się z innymi uwzględnionymi okresami składkowymi . Ponadto pracodawca zaprzeczył, aby zatrudniał wnioskodawcę (pismo na k.28 akt sprawy). Co do pozostałych okresów składkowych pominiętych przez Sąd Okręgowy, które nie były objęte zarzutami apelacji, należy podzielić w tym zakresie ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji bez potrzeby ich szczegółowej analizy. Jednocześnie zgodnie z wyliczeniem organu rentowego, zaprezentowanym w piśmie procesowym z 19 marca 2015r. (na k. 191 akt sprawy), staż ubezpieczeniowy wyliczony z uwzględnieniem ww. okresów wyniósł 19 lat, 11 miesięcy i 1 dzień okresów składkowych oraz 6 lat, 7 miesięcy i 21 dni okresów nieskładkowych , tj. łącznie 26 lat, 6 miesięcy i 22 dni. Okres składkowy, jak wyjaśnił ZUS, uległ zwiększeniu o 6 miesięcy (i w rezultacie też o 2 miesiące okres nieskładkowy) , ponieważ w toku postępowania wnioskodawca przedłożył dodatkowo świadectwo pracy potwierdzające okres zatrudnienia od 1.08.1994r. do 31.01.1995r., który to okres organ rentowy

uwzględnił. Mając na uwadze powyższe wyliczenia organu rentowego, trzeba uznać, że w rezultacie Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił, iż odwołujący się spełnia warunki do nabycia emerytury zgodnie z art.27 u.e.r.f.u.s., w tym udowodnił wymagany staż co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

W rezultacie Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do zakwestionowania, w oparciu o zarzuty apelacji, poczynionych przez Sąd pierwszej instancji ustaleń co do udowodnienia przez odwołującego się stażu pracy w rozmiarze uprawniającym do nabycia prawa do emerytury . Z tych względów na podstawie art.385 k.p.c. apelacja organu rentowego podlegała oddaleniu, jako bezzasadna . O kosztach postępowania za drugą instancję orzeczono na podstawie §2 ust.3 , §11 ust. 2 i §12 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. (tj. Dz.U. z 2013 r. poz. 490) w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.